

STUDIA NEO HISTORICA

NR 10 | 2022 ROCZNIK HISTORYCZNO-GEOGRAFICZNY

A stylized black and white graphic of a globe, showing the continents of North and South America. The globe is positioned on the left side of the title.

STUDIA
1EO
HISTORICA

NR 10 | 2022 ROCZNIK HISTORYCZNO-GEOGRAFICZNY

Redakcja

Bogumił Szady (redaktor naczelny), Beata Konopska,
Arkadiusz Borek, Wiesława Duży, Michał Gochna, Melchior Jakubowski, Tomasz Panecki (sekretarz redakcji),
Marek Słoń, Mateusz Zawadzki

Rada Naukowa

Zdzisław Budzyński (Rzeszów), Andrzej Janeczek (Warszawa), Tomasz Jurek (Poznań), Keith Lilley (Belfast/Wielka Brytania),
Andrew Pernal (Brandon/Kanada), Tadeusz Siwek (Ostrawa/Czechy), Rostysław Sossa (Kijów/Ukraina), Grzegorz Strauchold
(Wrocław), Robert Šimůnek (Praga/Czechy)

Recenzenci tomu 10

Jacek Chachaj, Dariusz Chojcecki, Janusz Grabowski, Āsa Jernudd, Jakub Kuna, Karol Łopatecki, Walentyna Łoś,
Aleksander Łupienko, Kamil Nieścioruk, Piotr Oliński, Anna Salina, Ewa Semotanowa, Paweł Weszpiński, Irena Wodzianowska,
Tomasz Związek

Adres Redakcji

Zakład Atlasu Historycznego
Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 Warszawa
studia.geohistorica@ihpan.edu.pl
studiageohistorica.pl

Rocznik wydawany przez Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk
oraz Polskie Towarzystwo Historyczne pod patronatem Komisji Geografii Historycznej przy Polskim Towarzystwie Historycznym

Redakcja językowa i korekta: Małgorzata Świerzyńska (j. pol.), Grażyna Waluga (j. ang.), Andrei Matsuk (j. brus.)

Redakcja techniczna i skład: Dariusz Górski

Projekt okładki: Jacek Młodożeniec

Ilustracja na okładce: Guillaume le Vasseur de Beauplan, *Ukrainae pars, quae Podolia Palatinatus vulgo dicitur*,
Amsterdam 1760 (fragment). Źródło: <https://polona.pl/>

© Copyright by Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk

© Copyright by Polskie Towarzystwo Historyczne

Publikacja dotowana ze środków publicznych Ministerstwa Edukacji i Nauki

ISSN 2300-2875

Wersja elektroniczna jest wersją pierwotną czasopisma

Warszawa 2022

Dystrybucja: księgarnia-ihpan.edu.pl

Spis treści • Contents

Artykuły • Articles and theses

Marta Piber-Zbieranowska

Księstwo Mazowieckie u progu inkorporacji. Charakterystyka obszaru około 1526 roku (część północna)
The Duchy of Mazovia on the eve of incorporation. Characteristic of the territory circa 1526 (its northern part) 7

Tomasz Związek, Dariusz Brykała

Rzeka, młyny, wyspy i siano. Późnonowożytna mapa okolic Broku nad Bugiem w kontekście procesów środowiskowych
River, mills, islands, and hay. A late modern map of the Brok on the Bug area in the context of environmental processes 28

Tomasz Królik

Ocena wiarygodności części tzw. szkiców parafialnych Karola Perthéesa na przykładzie sieci osadniczej powiatu gostyńskiego
Reliability evaluation of some of the so-called *Parish Sketches* by Karol Perthéés on the example of the settlement network of the Gostynin County 53

Leszek Opyrczał, Ruslan Nahnybida, Olga Płamienicka

Plan Kamieńca Podolskiego z 1793 roku przechowywany w Rosyjskim Państwowym Wojennym Archiwum Historycznym w Moskwie
The 1793 plan of Kameneц Podolskiy kept in the Russian State Military-Historical Archives in Moscow 74

Зінаіда Васільеўна Антановіч

Адміністрацыйныя рэарганізацыі Мінскай рымска-каталіцкай дыяцэзіі ў канцы XVIII – пачатку XX ст.
Administrative and territorial reorganisations of the Minsk Roman Catholic Diocese between the late eighteenth and early twentieth centuries 86

Jerzy Długosz

Porównanie zakresu treści wojskowych map topograficznych zaboru rosyjskiego ziem polskich z początku XX wieku na przykładzie Kielc
The comparison of the contents' scope of military topographic maps of the Polish territory in Russian partition from the early twentieth century on the example of Kielce 100

Andrzej Głazewski, Paweł J. Kowalski

Internetowy Atlas Polski Niepodległej – metodyka opracowania bazy miejscowości i granic administracyjnych oraz analizy pochodne
The Internet Atlas of Independent Poland – the methodology for developing a database of towns and administrative boundaries, and derivative analysis..... 119

Karina Pryt

Mapping cinemas in the Russian-governed Warsaw
Mapowanie kin w Warszawie rządzonej przez Rosjan..... 138

Atlas historyczny Polski • Historical Atlas of Poland

Marek Słoń

Wprowadzenie 153

Beata Konopska

Atlas historyczny Polski XVI wieku. Fundamentalne dzieło polskiej kartografii historycznej
Historical Atlas of Poland of the Sixteenth Century. A fundamental work of Polish historical cartography..... 155

Marta Piber-Zbieranowska

Atlas historyczny Polski w badaniach nad średniowiecznym osadnictwem Polski. Związki *Atlasu* ze *Słownikiem historyczno-geograficznym ziem polskich w średniowieczu*
Historical Atlas of Poland in the study of the medieval settlement of Poland.
The Atlas relationship to the *Historical-Geographical Dictionary of the Polish Lands in the Middle Ages*..... 172

Piotr Guzowski

Atlas historyczny Polski a badania nad stanem i strukturą ludności Polski w drugiej połowie XVI wieku
Historical Atlas of Poland and research on the condition and structure of the Polish population in the second half of the sixteenth century 189

Bogumił Szady

Religie i wyznania w *Atlasie historycznym Polski XVI wieku*
Religions and confessions in the *Historical Atlas of Poland of the Sixteenth Century*..... 200

Zdzisław Noga

Miasta w *Atlasie historycznym Polski XVI wieku*
Towns and cities in the *Historical Atlas of Poland of the Sixteenth Century*..... 215

Andrzej Janeczek

Atlas historyczny Rzeczypospolitej. Ruś Czerwona w drugiej połowie XVI wieku – koncepcja i program projektu

Historical Atlas of the Commonwealth. Red Ruthenia in the second half of the sixteenth century – the concept and programme of the project..... 224

Recenzje i omówienia • Reviews and discussions

Województwo podlaskie w drugiej połowie XVI wieku, red. Michał Gochna, Bogumił Szady, oprac. Krzysztof Boroda i in., Instytut Historii PAN, Warszawa 2021, ss. 333 (Emil Kalinowski)..... 239

Piotr Miodunka: Społeczność małych miast południowej Małopolski od końca XVI do końca XVIII wieku, Universitas, Kraków 2021, ss. 556 (Wojciech Lis)..... 245

Teresa Pluskota: Słownik nazw miejscowych i ich wariantów od XVI do XVIII wieku. Województwo bełskie, ruskie, wołyńskie, podolskie i braclawskie, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2019, ss. 578 (Bohdan Smereka)..... 250

Tomasz Panecki: Długie życie dawnych map. Opracowanie cyfrowej edycji mapy Gaula/Raczyńskiego (1:125 000, 1807–1812), Instytut Historii PAN, Warszawa 2021, ss. 202 (Zdzisław Noga)..... 253

Pietro Piana, Charles Watkins, Ross Balzaretto: Rediscovering Lost Landscapes. Topographical Art in North-West Italy, 1800–1920, The Boydell Press, Woodbridge 2021, 308 + xii pp. (Melchior Jakubowski)..... 255

Komunikaty i sprawozdania • Communiqués and reports

„Historia środowiskowa w Polsce – przegląd badań”, Poznań, 31 marca – 1 kwietnia 2022 roku (Szymon Antosik)..... 259

Konferencja „Digitale Methoden und soziale Topographie in Spätmittelalter und Frühneuzeit”, Berlin 16–18 czerwca 2022 roku (Michał Słomski)..... 260

Konferencja „Domain ontologies and beyond”, Münster, 7–9 września 2022 roku (Aleksander Łupienko, Michał Słomski)..... 265

European Cartographic Conference – EuroCarto 2022, Wiedeń, 19–21 września 2022 roku (Tomasz Panecki, Katarzyna Słomska-Przech)	267
XXXIV Ogólnopolska Konferencja Historyków Kartografii, Toruń, 13–15 października 2022 roku (Tomasz Królik)	268
XLIV Ogólnopolska Konferencja Kartograficzna „Kartograficzno-geomatyczne związki i deskrypcje”, Toruń, 29–30 września 2022 roku (Katarzyna Słomska-Przech)	270

ISSN 2300-2875

9 772300 287207 05 >